

14-й випуск щотижневого дайджесту про вплив виходу іноземних компаній на економіку РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE за підтримки Міжнародного фонду "Відродження"; 08-14.08.2022

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з [бази Yale's School of Management](#), сайтів [pravda.com.ua](#), [squeezingputin.com](#), [leave-russia.org](#) та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить на ~40% більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з telegram-бота тощо.

KSE Institute радий повідомити, що [завершено процес об'єднання](#) з проєктом [leave-russia.org](#), розробленим командою волонтерів.

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE на 14.08.2022

Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – 747 (-7 за тиждень)

Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE "вичікують") – 477 (+4 за тиждень)

Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – 1 126 (+4 за тиждень)

Кількість компаній, які **завершили вихід з РФ** (статус KSE "вийшли") – 46 (0 за тиждень)

Станом на 14 серпня ми ідентифікували близько **2 396 компаній, організацій і їх брендів з 78 країн та 56 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько половини з них публічні. Для ~800 публічних груп компаній ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі) та оновили дані за 2021 рік, що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **128,8 млрд дол США**), локальну виручку (на загальну суму **262,6 млрд дол США**), а також персонал (близько **1,049 млн осіб**). **1 649 іноземних компаній** вже скоротили, призупинили або припинили свою діяльність в Росії. Також, нещодавно ми додали до інформацію про [компанії, які завершили продаж свого бізнесу в Росії](#) на базі зібраної з офіційних реєстрів інформації.

Як видно з таблиць нижче, станом на 14 серпня компанії, які вже повністю вийшли з РФ, мали **192,6 тис чол персоналу, \$18,9 млрд річного доходу та \$7,7 млрд капіталу**; компанії, які оголосили про повний вихід з Росії, мали **140,7 тис чол персоналу, \$34,1 млрд річного доходу та \$18,6 млрд капіталу**; компанії, які призупинили свою діяльність на російському ринку, мали **158,8 тис чол персоналу, річний дохід у розмірі \$63,1 млрд і \$32,8 млрд капіталу**.

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній
США	604
Германія	253
Великобританія	215
Франція	138
Японія	117
Швейцарія	102
Китай	92
Італія	83
Фінляндія	80
Нідерланди	79

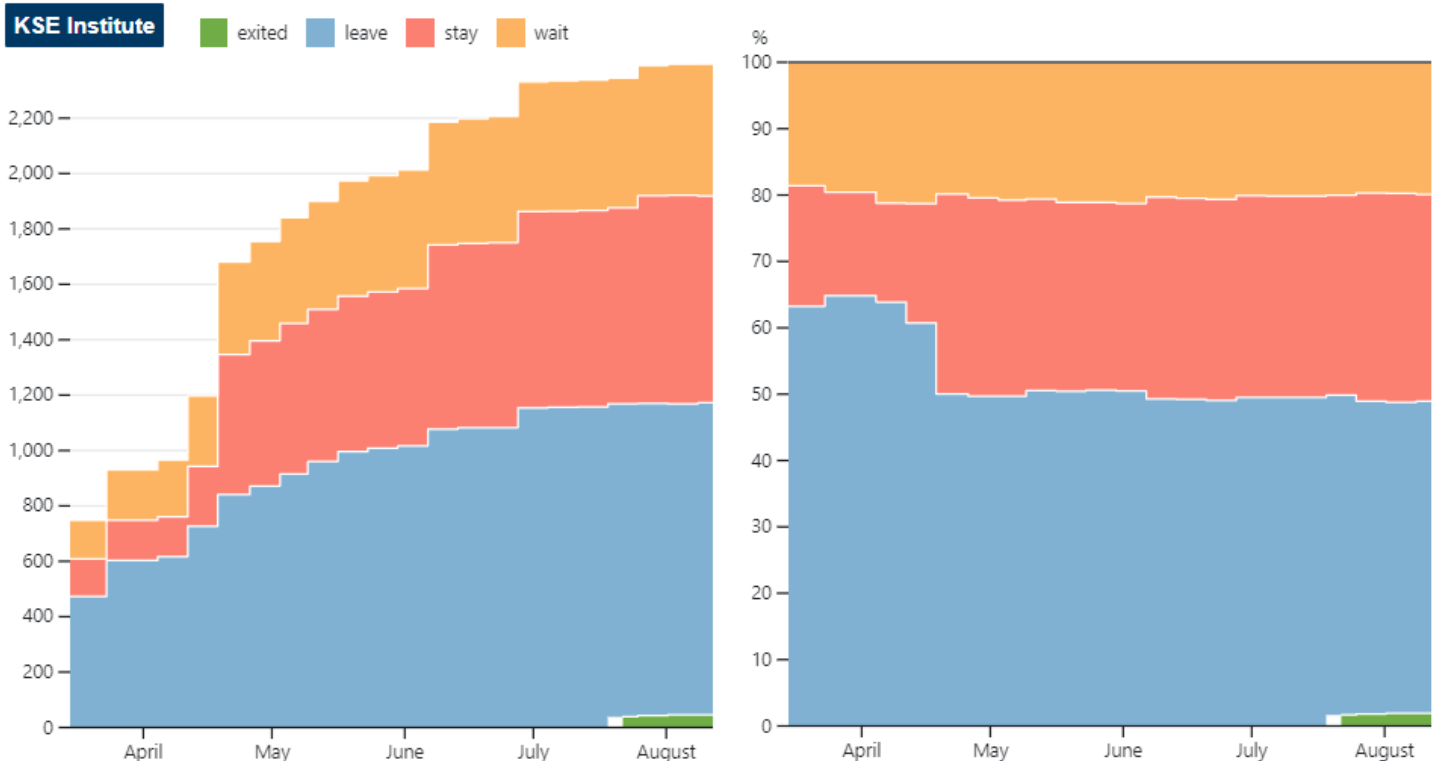
Галузь	Кількість компаній
FMCG/споживчі товари	257
Фінанси та платежі	168
ІТ	159
Енергетика, нафта і газ	132
Промислове обладнання	128
Фарма, охорона здоров'я	116
Автомобілебудування	115
Електроніка	114
Їжа та напої	112
Спорт	78

¹ - KSE status "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ
- KSE status "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність
- KSE status "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин по їх виходу не було знайдено
- KSE status "exited" або "вийшли" - Компанії, які продали свій бізнес/активи або свою частку бізнесу місцевому партнеру та залишили ринок

Наведена нижче таблиця базується на даних, доступних для ~800 ТОП публічних компаній (що працюють / працювали в РФ²):

KSE Institute	Статус, присвоєний KSE	Кількість персоналу	Дохід, млн дол	Капітал, млн дол
	вийшли	192 569	18 859	7 672
	виходять, в т.ч.:	299 459	97 159	51 416
	намір про повний вихід	140 682	34 087	18 633
	призупинення операцій	158 777	63 072	32 783
	вичікують	364 405	93 670	46 813
	залишаються	182 558	51 066	22 010
	статус не визначено	10 180	1 797	919
	Всього	1 049 171	262 550	128 829

Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини березня, то протягом останнього місяця співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ. Тим не менше, близько половини (47,0%) компаній вже заявили про вихід з ринку РФ, але 31,2% все ще залишаються присутніми в країні, 19,9% вичікують і лише 1,9% здійснили повний вихід³.

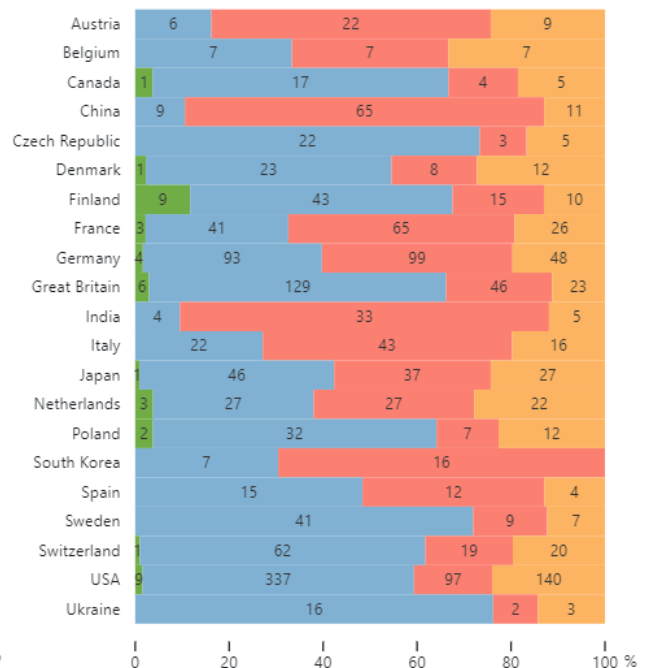

Дії компаній в секторальному розрізі і у розрізі країн (на підставі бази даних KSE, з не менше 20 компаній-представників на індустрію чи країну) наведені в графіках нижче.

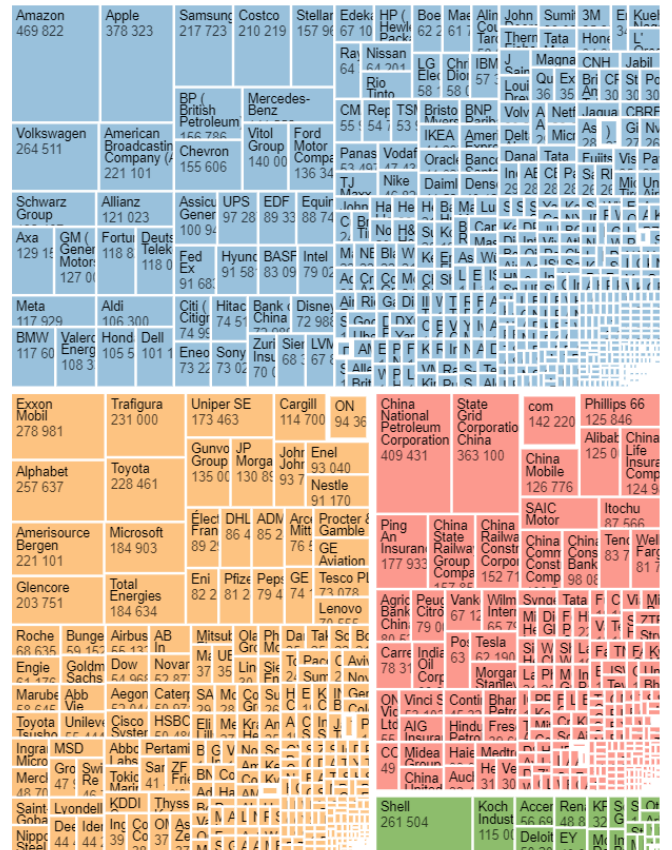
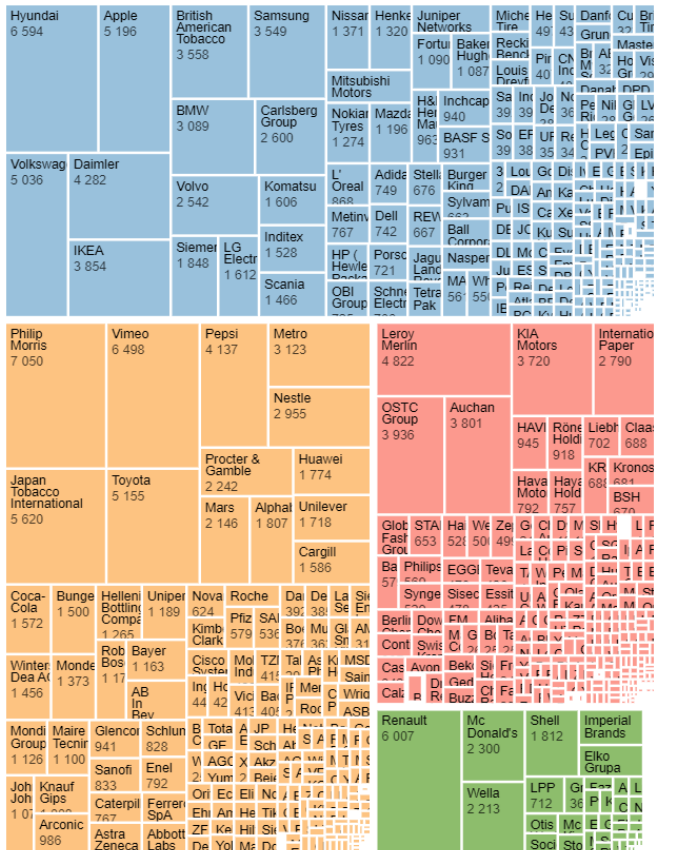
² Станом на 19/06/2022 ми оновили базу даних розширеною інформацією по ~+400 новим компаніям, а станом на 07/08/2022 ми оновили дані для частини компаній по персоналу, доходу та капіталу за 2021 рік (і будемо продовжувати робити це далі по мірі обробки нових даних). Також ми почали додатково відстежувати, чи компанії просто заявляли чи дійсно здійснювали якісь дії щодо виходу з країни (наразі ми спостерігаємо дуже малу кількість таких компаній). Поки що ми знайшли інформацію лише про декілька компаній, які почали продавати свій бізнес в Росії. Навіть для більшості з них – це лише намір або вони тільки почали процес продажу. Все інше – переважно заяви чи якісь попередні кроки. Перша зібрана інформація вже доступна і систематизована у вигляді нового статусу KSE “вийшли”.

³ 24 липня 2022 року ми ввели новий статус «вийшли», який відображає дії компаній щодо завершення виходу з російського ринку. Статус ґрунтується на даних з ЄДРЮЛ Росії та додатковому аналізі, такому як оголошення компанії і публікації в ЗМІ про діяльність компанії. У той же час, діяльність компаній може бути складно відстежити, і їх можна пропустити в аналізі, особливо для компаній, які мало висвітлюються в ЗМІ. Закликаємо наших читачів повідомляти нам, якщо вони знайомі з діями компаній, які суперечать їхнім заявам про вихід, через [форму зворотного зв'язку](https://leave-russia.org/) на сайті <https://leave-russia.org/>.

Рішення іноземних компаній у розрізі країн та секторів:

Рішення ТОП іноземних компаній у розрізі локальної та глобальної виручки⁴:

ТОП-800 компаній за локальними доходами в РФ (в млн. дол. США) та статусом KSE, дані зібрані KSE Institute, оновлено за 2021 рік

ТОП компаній за глобальним доходом у світі і статусом KSE (в млн. дол. США), дані зібрані KSE Institute

⁴ KSE Institute розробив новий [модуль BI-аналітики](https://leave-russia.org/) з великою кількістю інформаційних дашбордів, які вже доступні на сайті <https://leave-russia.org/>, слідкуйте за подальшими оновленнями

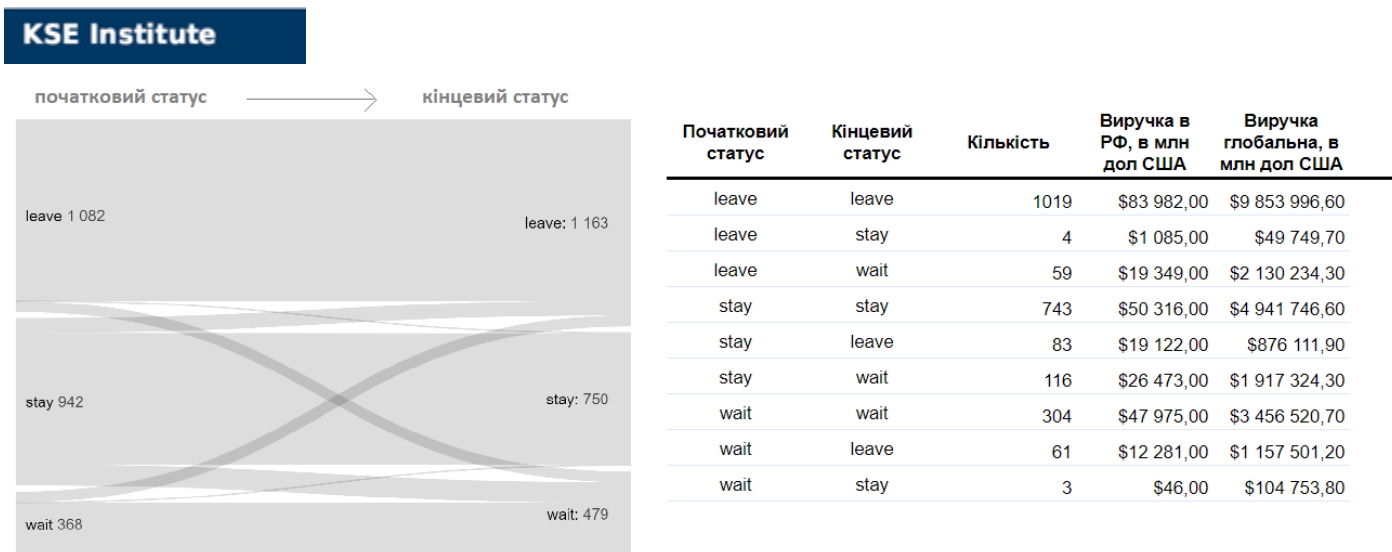
ТИЖНЕВИЙ ФОКУС: ЯК ЧАСТО КОМПАНІЇ ЗМІНЮЮТЬ ПОЗИЦІЮ І В ЯКИЙ БІК?

Як часто іноземна компанія змінює свою позицію щодо роботи на ринку РФ або робить певні дії, які йдуть в розріз із її заявами?

Для відповіді на це питання ми використовуємо власний історичний датасет, який веде свій початок від 17 березня з щотижневим оновленням. Цей датасет починається із 748 статусами компаній, а станом на 12 серпня містить вже 2,4 тис записів. Під зміною позиції ми маємо на увазі зміну одного із трьох статусів ([stay](#), [wait](#), [leave](#)) і не враховуємо недавній наш статус [exited](#), який є по суті формалізованим продовженням статусу [leave](#) (також ми не враховуватимемо проміжні статуси, а тільки - початковий і поточний/кінцевий).

Згідно з цих даних, 2066 компаній/сервіси не змінювали своєї позиції, 326 - змінювали (див *Граф 1.*).

Граф 1. Як часто компанії змінювали свої позиції

Серед найбільших світових компаній, хто змінив позицію, такі: [ExxonMobil](#), [Alphabet](#), [Toyota](#) та [Microsoft](#). Всі вони мають напрям [leave](#) → [wait](#). Його можна описати, як непорозуміння між суспільством і діями компанії (які з початку заявляли про рішучий розрив відносин з РФ, а потім виявилось, що вони продовжують підтримувати продукти, зберігати часткову активність і т. п.). Всього таких випадків 59. І хоча такий шлях притаманний найбільшим компаніям - він найменш популярний.

Все ж таки найбільше випадків ми спостерігаємо на шляхах [stay](#) → [wait](#) (116), [wait](#) → [leave](#) (61), [stay](#) → [leave](#) (83). Тобто абсолютна більшість проходить позитивний шлях в єдино правильному напрямку - в бік виходу.

Є окрема група компаній, які, попри свої попередні заяви, розвернулися на 180 градусів ([leave](#) або [wait](#) → [stay](#)). Це, наприклад, [Air Serbia](#) (відновила польоти), німецькі виробник агротехніки [Claas](#) (все ще працює в Росії; публічно не розголошується) та виробник шин [Continental](#) (1 серпня в Калузі відновив роботу завод з виробництва автомобільних шин Continental), [Paribet](#)⁵, японські [Fujifilm](#) (після паузи все ще працює і рекламує в Росії) та деякі інші.

Ви також можете внести свій внесок, поширивши статус компанії з заклик до виходу з Росії в соцмережах прямо з карток компаній на сайті <https://leave-russia.org/>.

⁵ Виправлена інформація щодо українського букмекера [Parimatch](#), який, як вважалося, продовжував свою діяльність в Росії під іншою назвою. Відповідно до інформації, наданою компанією 16/08/2022, франшиза і ПЗ, [використовувались неправомірно](#). Статус компанії, відповідно, змінено з "Залишаються" на "Виходять".

Що нового відбулось минулого тижня – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення щотижня)⁶

08.08.2022

***Siemens Energy AG** (Немеччина, Енергетика, нафта, газ) Статус за KSE - *вичікують*

Втрати Siemens Energy збільшуються через вихід Росії

<https://www.marketwatch.com/story/siemens-energy-3q-rev-eur7-28b-271659936745>

Німецький енергетичний холдинг Siemens Energy почав реструктуризацію своєї діяльності в Росії і має намір завершити вихід з активів в Росії в кінці поточного фінансового року. Але можна продовжити обслуговування обладнання для "Північного потоку-1"

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/8/690135/>

***Ball Corporation** (США, Аерокосмічні технології) Статус за KSE - *виходить*

Виробник алюмінієвих банок Ball оцінив збитки через вихід з РФ у 435 мільйонів доларів

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/7/690110/>

<https://www.prnewswire.com/news-releases/ball-announces-second-quarter-2022-results-and-rephasing-of-certain-growth-capital-projects-301599665.html>

09.08.2022

***Saipem** (Італія, Промислове обладнання) Статус за KSE - *вичікують*

Saipem веде переговори про припинення своїх проєктів Arctic LNG 2 в Росії

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6962678697682202626>

<https://www.oedigital.com/news/498579-saipem-in-talks-to-end-its-arctic-lng-2-projects-in-russia>

***Maire Tecnimont** (Італія, Інженерія) Статус за KSE - *вичікують*

Італійський конгломерат Maire шукає газ із відходів, щоб скоротити залежність від Росії

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-08-08/italy-s-maire-looks-to-gas-from-waste-to-cut-reliance-on-russia>

***Wizz Air** (Угорщина, Авіаційний транспорт) Статус за KSE - *вичікують*

WizzAir відновить рейси до Москви з жовтня

<https://news.finance.ua/ua/wizzair-vidnovyt-revsy-do-moskvy-z-zhovtnya>

10.08.2022

***Kährs** (Швеція, Виробництво) Статус за KSE - *вичікують*

Kährs розпочав процес оцінки можливостей і умов для вилучення своєї діяльності в Росії.

https://www.lesprom.com/en/news/K%C3%A4hrs_evaluates_possible_divestment_of_its_operations_in_Russia_104130/

***Mazars** (Франція, Консалтинг і право) Статус за KSE - *виходить*

припинити всю діяльність Mazars в Росії, дослідити варіанти виходу, не брати нових клієнтів з Росії

<https://www.mazars.com/Home/About-us/News-publications-and-media/Latest-news/Update-on-our-position-in-Russia>

<https://news.bloombergtax.com/financial-accounting/tx-sues-mazars-for-refusing-to-work-for-russian-founder>

11.08.2022

***Boreo** (Фінляндія, Електроніка) Статус за KSE - *виходить*

Сьогодні Boreo продала свої 90% акцій у бізнесі дистрибуції електронних компонентів у Росії («YE Russia») компаніям, контрольованим паном Yrjö Röppi, нинішнім генеральним директором і 10% акціонером YE Russia («Покупець»).

<https://www.boreo.com/publication/gnw-boreo-2495825-en>

***Tik Tok** (Китай, Онлайн сервіси) Статус за KSE - *виходить*

TikTok «тіньово просуває» заборонений російський контент користувачам

<https://www.euronews.com/my-europe/2022/08/10/tiktok-is-still-promoting-banned-russian-content-to-users-says-report>

12.08.2022

***Tchibo** (Немеччина, Товари широкого вжитку) Status by KSE - *вийшли*

Tchibo пішов з російського бізнесу

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/12/690323/>

<https://www.kommersant.ru/doc/5504485>

***Canadian Tire** (Канада, Автомобілебудування) Статус за KSE - *виходить*

Helly Hansen (Норвегія, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходить*

Canadian Tire заявляє про вихід в офіційному оголошенні (Helly Hansen покинула Росію)

<https://corp.canadiantire.ca/English/media/news-releases/press-release-details/2022/Canadian-Tire-Corporation-Reports-Second-Quarter-Results/default.aspx>

13.08.2022

***EnBW** (Немеччина, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *вичікують*

Немає нових енергетичних угод з путінською Росією, має два довгострокові російські газові контракти, отримує 561 мільйон доларів через скорочення російського газу

<https://www.reuters.com/business/energy/germanys-enbw-takes-561-mln-hit-due-russian-gas-supply-cuts-2022-08-12/>

***Mondi Group** (Велика Британія, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *вичікують*

⁶ Нещодавно, на сайт проєкту <https://leave-russia.org/> був доданий новий розділ "**Новини компаній**", слідкуйте за щоденними оновленнями прямо на сайті

У п'ятницю, 13.08.2022, Mondi погодилася продати свій найбільший завод у Росії інвестиційній компанії, що належить російському мільярдеру Віктору Харитоніну, за 1,6 мільярда доларів. Mondi також має три набагато менші заводи в Росії, які не є частиною угоди

<https://www.reuters.com/markets/deals/packaging-firm-mondi-sell-russia-business-156-bl-2022-08-12/>

*Coca-Cola HBC AG (Швейцарія, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *вичікують*

Припинено все виробництво та продаж брендів The Coca-Cola Company в Росії, компанія перейменована на Multon Partners, зосередиться на виробництві та продажу існуючих місцевих брендів; мають намір провести набагато меншу операцію в Росії

https://www.coca-colahellenic.com/en/media/news/corporate_news/2022/an-update-on-our-russian-operations

Отримуйте більше деталей на щоденній основі

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)

[Сайт leave-russia.org](#)

[ВІ аналітика @ Leave-russia.org](#)

[Новини компаній @ Leave-russia.org](#)

[Твіттер сайту leave-russia.org](#)

[Підтримати проект через Patreon](#)